

SORULARLA KISACA ÖZEL AĞAÇLANDIRMA.....

1-Özel Ağaçlandırma Nedir?

Bozuk vasıflı orman alanlarında ve boş orman topraklarında, Hazine arazilerinde, gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetindeki alanlarda Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından onaylanan proje doğrultusunda her türlü faydalanma ve korumanın ilgisi tarafından yapılan ağaçlandırmalara “özel ağaçlandırma” denir.

2-Kimler Özel Ağaçlandırma Yapabilir?

Köy Tüzel Kişilikleri,
Belde, İlçe, İl ve Büyükşehir Belediyeleri,
Kamu Kurum ve Kuruluşları,
Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri,
Köye Hizmet Götürme Birlikleri,
Odalar, Dernekler, Vakıflar,
Her türlü ticari şirketler,
Gerçek kişiler,
Özel ağaçlandırma yapılabilir. Özel ağaçlandırmayı hukuki ve teşvik yönünden gerçek kişi olarak veya ticari şirket olarak yapmada herhangi bir fark yoktur.

3- Özel Ağaçlandırma Yapmak İçin Saha Temini Nasıl ve Nereden Yapılır?

Bakanlığımızda ve Milli Emlak Genel Müdürlüğü’nde potansiyel özel ağaçlandırma sahalarının tespitine yönelik herhangi bir envanter mevcut değildir. Bu nedenle, gerek Bakanlığımız tarafından ve gerekse Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından talep sahiplerine özel ağaçlandırma yapılabilecek sahalar gösterilememektedir. Bununla birlikte aday sahanın orman alanı veya hazine arazisi olup-olmadığı, orman alanı olması durumunda hukuki, plan ve mülkiyet yönünden özel ağaçlandırmaya uygun olup-olmadığı gibi hususlarla ilgili olarak Orman İşletme Şeflikleri, Orman İşletme Müdürlükleri, Orman Bölge Müdürlüklerinden veya Milli Emlak Müdürlüğü’nün taşra teşkilatlarından bilgi alınabilir.

Orman sayılan alanlarda:

- Verimli devlet ormanlarından,
- Yanan orman alanlarından,
- Deniz kıyı kenar çizgisinden itibaren 2000 metreye kadar alanlardan,
- Tabii göl kıyı kenar çizgisinden 500 metreye kadar alanlardan özel ağaçlandırma izni verilmez.

4- Özel Ağaçlandırma Yapmak İçin Nereye Başvurulmalı?

Özel Ağaçlandırma çalışması yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişilerin;
Ormanlık alanlarda; müracaat sahasının yeri ve mevkisini gösteren harita (müracaat yerinin işaretlendiği meşcere haritasının fotokopisi) veya kroki ile birlikte Orman İşletme Şefliği, Orman İşletme Müdürlüğü veya Orman Bölge Müdürlüklerine,
Hazine arazilerinde, varsa sahanın mülkiyet belgesi veya krokisi ile birlikte illerde valiliklere, ilçelerde kaymakamlıklara,
Sahipli arazilerde, müracaat sahasının tapu belgesi ve tapu müdürlüklerinden temin edilen tapu çapı ve tapu kayıt örneği ile birlikte il çevre ve orman müdürlüklerine, müracaat etmeleri gerekir.
Saha tahsisleri, ormanlık alanlarda Orman Genel Müdürlüğü tarafından, Hazine arazilerinde ise Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından yapılır. Tahsis belgeleri ile birlikte il çevre ve orman müdürlüklerine müracaat edilir.

Her türlü mülkiyette yapılacak özel ağaçlandırma çalışmalarında; projelendirme, kredi ve hibe işlemleri il çevre ve orman müdürlükleri tarafından yürütülür.

5- Özel Ağaçlandırma Çalışmalarında Saha Büyüklüğü Ne Olmalıdır?

Özel ağaçlandırma çalışmalarında; ormanlık alanlarda ve sahipli arazilerde alt sınır 0,5 hektar (5 dönüm), Hazine arazilerinde 2,0hektar (20 dönüm)'dır.

Üst sınır, tüm mülkiyetler için 300,0hektar (3000 dönüm)'dır.

Hazine arazilerinde, müracaat sahasının imar planı içerisinde "Ağaçlandırılacak Alan" olarak ayrılan saha olması halinde alt sınır dikkate alınmaz.

Bir seferde en fazla 300,0hektar (3000 dönüm) sahada özel ağaçlandırma yapılabilir.

6- Hangi Türlerle Özel Ağaçlandırma Yapılabilir?

Orman alanlarında yapılacak özel ağaçlandırma çalışmalarında; çam (fistikçamı, kızılçam, karaçam) sedir, göknar, ladin, meşe, akasya, akçaağaç, karaağaç, çınar, kavak, okaliptüs, ihlamur, kayın, gürgen, ceviz, kestane, antepfıstığı, menengiç, sakız ağacı, harnup, kuşburnu, defne, alıç, badem, mahlep gibi orman ağacı türleri kullanılabilir. Hazine arazilerinde ve sahipli arazilerde bu türlerin yanında zeytin de kullanılabilir. Özel ağaçlandırma çalışmalarında tek bir tür kullanılabileceği gibi birden fazla tür de kullanılarak karışık ormanlar kurulabilir.

Ayrıca, özel ağaçlandırma yapılan ana türün altında alt tür olarak kekik, biberiye, adaçayı, böğürtlen, kardelen vb. tıbbi, aromatik, yumru ve soğanlı bitkilerin yetiştirilmesine izin verilebilir. Hazine ve sahipli arazilerde bunlarla birlikte tarımsal faaliyette de bulunulabilir.

Alt türler için saha tahsisi/kiralama yapılmaz.

Özel ağaçlandırma amacıyla saha tahsisi/kiralaması yapılan sahada aşı yapmaya uygun türlerin bulunması halinde aşılama yapılarak özel imar-ihya çalışması da yapılabilir.

7-Özel Ağaçlandırmada Etüt ve Proje Yapımı

Özel ağaçlandırma amacıyla başvuru yapılan saha;

Orman alanında ise Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından 49 yıllığına saha tahsisi yapılır.

Saha tahsisi, özel ağaçlandırma yapılan türün veya türlerin idare müddeti (biyolojik ömrü) sonuna kadar uzatılır. Bu süre projede belirtilir.

Hazine arazilerinde ise Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından kamu kurum ve kuruluşlarına, köy tüzel kişiliklerine ve belediyelere ön tahsis, diğer gerçek ve tüzel kişilere ön izin verilir. Projeler il çevre ve orman müdürlüklerince onaylandıktan sonra kesin izin ve tahsis yapılarak sözleşme imzalanır. İzin ve tahsis sözleşmeleri her 10 yılda bir yenilenir.

İzinler için Milli Emlak Genel Müdürlüğünce her yıl değişen kira bedeli alınır.(Örneğin; 2009 yılında kira bedeli türlere göre yıllık 1 dekar için 0,85–2,00 TL arasında değişmektedir.) Alt tür için Milli Emlak Genel Müdürlüğünce ayrıca kira bedeli alınır.

Gerek ormanlık alanlarda gerekse Hazine arazilerinde tahsis edilen sahalar için kira vb. herhangi bir ücret ödenmez.

İl çevre ve orman müdürlükleri, adına saha tahsisi yapılan gerçek ve tüzel kişilerden 90 gün içerisinde, Hazine arazilerindeki talepler içinde ön tahsis/izin süreleri içerisinde "Ormancılık Büroları"na projelerini hazırlatıp il müdürlüğüne teslim etmelerini ister.

Projeler, il çevre ve orman müdürlüklerince 15 gün içerisinde incelenir ve eksiklikler varsa düzeltilir. Projelerin il çevre ve orman müdürlükleri tarafından onaylanmasını müteakip ormanlık alanlarda işletme müdürlükleri, Hazine arazilerinde ise Milli Emlak Şeflikleri tarafından saha teslimi yapılarak idarece kabul edilebilir mazeret haricinde en geç bir yıl içerisinde işe başlanır.

Sahipli arazilerde yapılan özel ağaçlandırma müracaatlarında da projeler yukarıda belirtilen şartlarda müracaatçı tarafından "Ormancılık Büroları"na yaptırılır. Projenin il çevre ve orman

müdürlüğünce onaylandığının ilgiliye tebliğ edildiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde işe başlama zorunluluğu vardır.

Proje yapımında, toprak ve sulama suyu analizi ile proje yapım bedelleri müracaatçı tarafından karşılanır.

8-Özel Ağaçlandırma Sahalarında Yapılaşma

Orman alanlarında yapılacak özel ağaçlandırma çalışmalarında, projesinde belirtilmesi kaydıyla üretim, bakım ve koruma amaçlı büyüklüğü 40m²'yi geçmeyecek şekilde sökülüp takılabilir malzemelerden, 19 nolu özel ağaçlandırma tamiminde belirtilen tip projeye uygun olarak hangar-depo yapılabilir. Ayrıca, konteynır-karavan konulmasına, toprak zemin üzerine polietilen vb. maddeler döşenerek su deposu, sulama ve yangın havuzu yapılmasına, su isale hattı, su kuyusu, elektrik tesisleri ve B tipi tali orman yolu tesisine izin verilebilir.

Hazine arazilerinde imar planı dışında bulunan yerlerde, proje sahası yatay alanının % 0,1'ine kadar, sahipli arazilerde ise proje sahası yatay alanının % 6'sına kadar ağaçlandırma, bakım, koruma ve üretim hizmetlerinde kullanılmak amacıyla yapılaşmaya izin verilebilir.

Özel ağaçlandırma sahalarında yapılacak tesislerin projede belirtilmesi gerekmektedir.

Projede belirtilmeyen tesislerin yapılabilmesi için proje revizyonu yapılmalıdır. Bu tesislerin yapımı için herhangi bir kira bedeli alınmaz.

9- Özel Ağaçlandırma Sahalarından Elde Edilen Ürünler Kim Tarafından Değerlendirilir?

Özel ağaçlandırma çalışmaları ile tesis edilen sahalarda, özel ormancılık bürolarının yapacağı amenajman planına göre işletilir. Proje süresi içerisinde elde edilen her türlü ürün (meyve, odun, yaprak vb.) hak sahibi tarafından hiçbir izine tabi olmadan istenildiği gibi değerlendirilir.

10- Özel Ağaçlandırma Çalışmalarının Denetimi Nasıl Yapılır?

Özel ağaçlandırma sahaları yılda en az bir kere il çevre ve orman müdürlüğü mühendislerince kontrol edilir.

Taahhüt senedi veya onaylı projesinde belirtilen teknik esaslara uygun hareket etmediği tespit edilenler ile amaç dışı kullanımda bulunanlar il çevre ve orman müdürlüğünce uygun görülen süre sonuna kadar tespit edilen eksikliklerin giderilmesi ve amaç dışı kullanıma (ev yapmak, orman ağacı haricindeki türlerin dikilmesi vb.) son verilmesi için yazılı olarak ikaz edilir.

İkazın gereğini yerine getirmeyenlerin, (bu süre bir yılı geçemez) projeleri iptal edilir. Amaç dışı kullanımlarda ikaz süresi hiçbir şekilde 30 günden fazla olmamalıdır.

11- Özel Ağaçlandırma Çalışmalarında Yapılan Teşvikler

Özel ağaçlandırma çalışmalarında köy tüzel kişiliklerine **hibe**, diğer gerçek ve tüzel kişilere **kredi** verilmektedir.

Hibe ve kredi verilen iş grupları şunlardır;

— Arazi hazırlığı(sahadaki istenmeyen örtünün temizlenmesi ve toprağın sürülmesi)

— Dikim veya ekim bedeli,

— Fidan(aşılı-aşısız) veya tohum bedeli,

— Dikenli tel çit ihata bedeli,

— 3 yıllık bakım giderleri,

— Proje yapım bedeli,

— Canlandırma kesimi,

— Aşı kalemi veya göz aşı yapılması,

Hibe ve krediler, projede belirtilen işin miktarına göre Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü

Genel Müdürlüğü'nün birim fiyatları doğrultusunda Genel Müdürlüğümüzce tahsis edilir. Hibe ve kredi ödemeleri, çalışma yapıldıktan sonra hakedişe göre yapılır. Bunun için hibe ve kredi kullanacak gerçek ve tüzel kişilerin "Borç Senedi veya Gayrimenkul İpoteki" vermeleri gerekir. Borçlanma senedinde iki muteber müşterek müteselsil kefil ve noter onayı aranır. Kefillerin Ticaret ve/veya Sanayi Odasına veya Esnaf ve Sanatkarlar Odasına kayıtlı olmaları gerekir.

12- Kredi Faiz Oranları Nelerdir?

Çam (fıstıkçamı, kızılçam, karaçam) sedir, göknar, ladin, meşe, akasya, akçağaç, karaağaç, çınar gibi asli orman ürünü veren türlerle yapılan özel ağaçlandırmalara verilen kredilerden faiz alınmaz. Verilen krediler otuzuncu (30) yılın ekim ayında bir defada anapara olarak geri alınır.

Ceviz, kestane, antepfıstığı, mahlep, kavak, okaliptüs, badem ve harnup gibi hızlı gelişen ve daha ziyade meyvesinden faydalanılan türlerle yapılan özel ağaçlandırma çalışmaları için verilen kredilerden yıllık Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının küçük ölçekli tarımsal işletme tanımına giren üreticilere uyguladığı kredi faizinin yedide biri oranında faiz alınır. Bu faiz oranı genel olarak % 1,5-2,0 arasındadır. Verilen krediler on beşinci (15) yılın ekim ayında faizi ile birlikte bir defada geri alınır.

Zeytin özel ağaçlandırmaları için hibe veya kredi verilmemektedir.

İptal edilen hibe veya krediler ise "yasal faizi" ile birlikte tahsil edilir.

13- Ceviz ve Badem Ağaçlandırmasına Verilebilecek Hibe veya Kredi Miktarı Nedir?

Arazinin meyiline, toprak yapısına, taşlılık durumuna, kullanılacak fidanın yaşına, ambalaj durumuna ve fidanların aşılı olup olmadığına göre değişiklik göstermekle birlikte 2009 yılı birim fiyatlarına göre;

1 Da. Badem ağaçlandırması(makineli) için verilebilecek hibe veya kredi:440 ile 500 TL.

1 Da. Badem ağaçlandırması(işçi) için verilebilecek hibe veya kredi: 345 ile 420 TL.

1 Da. Ceviz ağaçlandırması(makineli) için verilebilecek hibe veya kredi: 300 ile 420 TL.

1 Da. Ceviz ağaçlandırması(işçi) için verilebilecek hibe veya kredi: 220 ile 300 TL.

Arasında hibe veya kredi verilebilmektedir.

14- Özel Orman Fidanlığı Çalışmaları

Özel orman fidanlıkları hazine ve sahipli arazilerde yapılabilir. Özel orman fidanlığı kurulacak saha 0,2 hektar (2,0dekar)'dan küçük olamaz.

Hazine arazilerinde özel orman fidanlığı kurulmak istenmesi halinde talep sahasına ait kroki ile birlikte illerde valiliklere, ilçelerde ise kaymakamlıklara müracaat edilir. İlgili tarafından, Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nden ön izin alındıktan sonra ön izin süresi içerisinde "ormancılık büroları" fidanlık projeleri yaptırılır.

Sahipli arazilerde özel orman fidanlığı kurulmak istenmesi halinde talep sahasına ait tapu, tapu çapı veya tapuya uygun kroki ve tapu kayıt örneği ile birlikte il çevre orman müdürlüklerine müracaat edilerek ilgili tarafından "ormancılık büroları"na fidanlık projesi yaptırılır.

Projelerin il müdürlüklerince onayını müteakip kredi talebinde bulunulabilir. Özel orman fidanlıkları için hibe yapılmamaktadır.

Özel orman fidanlıklarında kredi verilebilecek iş grupları şunlardır;

- Dikenli tel çit ihata bedeli,
- Drenaj, tesviye, sera tesisi,
- Dış mekân sulama tesisatının kurulması,
- Yetiştirme ortamı,
- Toprak işçiliği,

- Üretim materyali,
- Üretim işçiliği,
- 3 yıllık bakım,
- Yetiştirme kabı veya ortamı,

Krediler, projede belirtilen işin miktarına göre Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü'nün birim fiyatları doğrultusunda Genel Müdürlüğümüzce tahsis edilir.

Özel orman fidanlıkalarında üretilen fidanların %70'inin orman ağacı olması zorunludur. En fazla %30'unun orman dışı orman ürünü veren türler veya süs bitkisi olabilir. 2009 yılı itibarıyla özel orman fidanlıkalarına azami 100.000 TL. Kredi verilmektedir. Verilen kredilerden yıllık Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının küçük ölçekli tarımsal işletme tanımına giren üreticilere uyguladığı kredi faizinin yedide biri oranında faiz alınır. Bu faiz oranı genel olarak % 1,5–2,0 arasındadır. Verilen krediler yedinci (7) yılın ekim ayında faizi ile birlikte bir defada geri alınır.

15- Özel Ağaçlandırma Çalışmalarına Ait Yürürlükteki Mevzuatlar

Özel ağaçlandırma çalışmalarının yürürlükte olan mevzuatları; Ağaçlandırma Yönetmeliği, 19 nolu Özel Ağaçlandırma Tamimi ve Çevre ve Orman Bakanlığı Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Hizmetlerine İlişkin Usul ve Esaslar olup Genel Müdürlüğümüzün ağ sayfasında (www.agm.gov.tr) mevzuat kısmında bulabilirsiniz.